

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Datum

23 juni 2022

Referentie

33191392

Afgestemd met:

DGPV OEK

IvhO

JenV

nota

Memorie van antwoord

Bijlagen

1. Memorie van antwoord
2. Aanbiedingsbrief
3. Openbaarmakingsversie nota

Aanleiding

Vandaag zal de Eerste Kamer het voorlopig verslag vaststellen voor het wetsvoorstel tijdelijke onderwijsvoorzieningen (hierna: tov's) bij massale toestroom van ontheemden. Gezien het door u ingediende verzoek om het voorstel met spoed te behandelen en het naderende reces heeft de Eerste Kamer ons gevraagd de memorie van antwoord op 24 juni a.s. aan de Eerste Kamer retour te sturen. De beantwoording die u hierbij treft is opgesteld naar aanleiding van een concept voorlopig verslag. Het is niet de verwachting dat er nog iets aan het verslag wijzigt.

De memorie van antwoord is afgestemd met DGPV crisisteam Oekraïne, de IvhO en met J&V. Het antwoord op de vraag over onderwijshuisvesting is afgestemd met FIN.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de memorie van antwoord vragen wij u:

- De memorie van antwoord te ondertekenen;
- De aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Eerste Kamer te ondertekenen;
- Akkoord te gaan met openbaarmaking van deze nota.

Handwritten notes:
1. Oekraïne
of eerste
beantwoording

Achtergrond

- Drie fracties hebben vragen gesteld: de fractie van CDA en gezamenlijk de fracties van GroenLinks en PvdA.
- Deze week publiceerden de inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd hun bevindingen naar de positie van kinderen in de asielopvang. Dit onderzoek gaat dus niet onmiddellijk over kinderen waar dit wetsvoorstel betrekking op heeft, maar er zijn raakvlakken tussen de oplossingen voor ontheemden uit Oekraïne en asielzoekers uit andere landen. Als onderdeel van het rapport zijn zorgen geuit over de toegankelijkheid van het (passend) onderwijs.
- In het antwoord over de bekostiging van de onderwijshuisvesting is opgenomen dat op een later moment zal worden bezien of voor het schooljaar 2022/23 aanvullende middelen nodig zijn.

Toelichting

Er zijn vragen gesteld over de volgende hoofdthema's:

Minimale kwaliteit

CDA: wat zijn de minimale kwaliteitseisen?

Antwoord: de wet noemt ten aanzien van de onderwijsinhoud een aantal vakken waaraan altijd aandacht moet worden besteed. Afwijking lesbevoegdheid leraren mag niet langer dan noodzakelijk. En er moet worden voldaan aan de zorgplicht sociale veiligheid. Verder geldt dat de wet onverkort van toepassing is voor zover niet wordt afgeweken en dat voor het onderwijs in tov's ook op termijn naar de volledige toepassing van de wet moet worden gestreefd

Verhouding tov en nieuwkomersvoorziening

CDA: Wat is de verhouding tussen de tijdelijke onderwijsvoorziening en nieuwkomersvoorziening?

Antwoord: het streven zal eerst gericht zijn op facilitering onderwijs in de reguliere nieuwkomersvoorziening en eventueel regulier onderwijs als dat bij de ontwikkeling van een leerling past. Op nieuwkomersscholen is veel kennis en inzet van die bestaande voorziening is efficiënt. Als die voorzieningen onder de voet gelopen worden, en als scholen willen gaan afwijken van reguliere onderwijsvoorschriften (andere onderwijsinhoud, OEK onderwijs, ander onderwijspersoneel) moeten zij een tov inrichten.

Doelgroep tov

CDA en GL/PvdA: staat een tov open voor alle vluchtelingen?

Antwoord: de reden om tov's te starten, moet zijn gelegen in de toestroom van ontheemden in de zin van de EU-richtlijn. Op dit moment gaat het om Oekraïners. Ook bepaalt de wet dat het onderwijs primair gericht moet zijn op ontheemde Oekraïense kinderen. Maar de wet sluit niet uit dat ook andere kinderen een tijdelijke onderwijsvoorziening bezoeken als dat gezien de lokale omstandigheden en voor het betreffende kind de beste optie is.

God om
Oekraïners, is
geen reguliere
voorziening

Betekenis wetsvoorstel voor de toekomst

GL/PvdA: waarom gekozen voor tijdelijkheid?

CDA: wat betekent voorstel voor de toekomst?

Antwoord: Er is gekozen voor een tov omdat het stelsel overvraagd dreigde te raken en er een snelle oplossing nodig was om voor alle kinderen een onderwijsplek te kunnen garanderen. De wet biedt een verlengingsmogelijkheid en de mogelijkheid om geleidelijk de tov uit te faseren als blijkt dat dat nodig is. Voor deze uitfasering zal op termijn eventueel nog een aparte regeling worden opgesteld. Daarnaast wordt het wetsvoorstel geëvalueerd om te bezien welke lessen getrokken kunnen worden voor de toekomst. In het nader rapport en de nnav is ook toegezegd dat u in 2023 in gesprek gaat met de TK over structurele onderwijsoplossingen voor ontheemden. Dit sluit aan bij de recent ingerichte crisisaanpak voor asielzoekers vanuit J&V.

Overig onderwijs aan asielzoekers:

GL/PvdA: is de regering bereid prioriteit te geven aan het onderwijs van alle andere asielzoekers?

Antwoord: alle kinderen hebben recht op onderwijs. Helaas lukt het nu niet altijd om daarin voor alle kinderen tijdig te voorzien. Dat komt vooral doordat de asielketen overbelast is en kinderen daardoor te vaak moeten verplaatsen. Het antwoord op dit probleem zal ook op de eerste plaats in die asielketen gevonden moeten worden. Er kan worden verkend of bijvoorbeeld de regiocoördinatoren die vanuit het ministerie van OCW zijn aangesteld als aanspreekpunt voor gemeenten en schoolbesturen ook voor onderwijs aan andere vluchtelingenkinderen kunnen worden ingezet.

Rol van gemeenten

CDA Wat is de rol van gemeenten vooral in relatie tot de bekostiging van huisvesting van de tijdelijke onderwijsvoorziening?

Antwoord: De gemeentebesturen hebben feitelijk een belangrijke regierol. Ook voor schoolbesturen is het belangrijk om tijdig contact te zoeken met het gemeentebestuur als zij andere huisvesting nodig heeft voor de tijdelijke onderwijsvoorziening. U werkt aan een regeling voor de vergoeding van de extra kosten die gemeenten hierdoor zullen maken.

Relatie tot toezicht

GL/PvdA: Signalen dat de inspectie conflicten signaleert tussen de Wet op het onderwijstoezicht en het wetsvoorstel?

Antwoord: signalen kennen wij niet. Ook de inspectie en de regio coördinatoren kennen die signalen niet. Maar wij nodigen u uit om ons de signalen te doen toekomen. In meer algemene zin kan op deze vraag worden geantwoord dat in ieder geval niet beoogd is een tegenstelling te creëren tussen de Wet op het onderwijstoezicht en het thans voorliggende wetsvoorstel. Het wetsvoorstel creëert een juridische grondslag voor de afwijking van de bestaande wet- en regelgeving. De Inspectie zal die afwijkende regels als uitgangspunt voor het inspectietoezicht moeten hanteren. Dat geldt in ieder geval voor zover het toezicht betrekking heeft op de tijdelijke onderwijsvoorziening.

Werking stelsel maatwerkbekostiging

Door het CDA zijn vragen gesteld over de werking van het stelsel van maatwerkbekostiging. In het antwoord is de werking van dit stelsel verduidelijkt.